

zaaknummer 2010T166(1)

10 oktober 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

de klager,

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken, advocaat te Leiden,

tegen:

de aangeklaagde,

geboren op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

lid van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

1. De procedure

Het klaagschrift van 16 november 2011 is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen. Op 9 januari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van aangeklaagde. Op 7 februari 2012 is bij de griffie bericht ontvangen dat aangeklaagde zich laat bijstaan door mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

Op 7 mei 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is aldaar wegens ziekte niet verschenen. Zijn juridisch adviseur is wel verschenen. Aangeklaagde is verschenen en werd bijgestaan door mr. Baetens. Broeder [naam] van de congregatie is als getuige gehoord.

Op 22 augustus 2012 heeft een tweede zitting van de Klachtencommissie plaatsgevonden, alwaar klager alsnog in persoon is gehoord. Klager werd daarbij bijgestaan door zijn dochter en door zijn juridisch adviseur. Namens aangeklaagde is mr. Baetens verschenen.

2. De klacht

2.1. Klager is in 1956 door de kinderbescherming in Huize [naam] geplaatst. Hij kwam in de groep waar aangeklaagde groepsleider was. Klager mocht duiven houden en aangeklaagde hielp hem bij de verzorging van de duiven. Toen klager op een dag in het duivenhok met de verzorging van de duiven bezig was, voelde hij iets hard tegen zijn billen. Aangeklaagde bleek achter hem te staan en had zijn geslachtsdeel uit zijn broek gehaald en tegen klager

aangeduwd. Aangeklaagde trok de broek van klager naar beneden en wilde klager penetreren. In het klaagschrift stelt klager dat hij penetratie net kon voorkomen door zich snel om te draaien en weg te rennen. Ter zitting heeft klager gesteld dat het wel tot penetratie is gekomen. Klager heeft verdere ontmoetingen met aangeklaagde in het duivenhok daarna weten te vermijden.

In de winter van 1956/1957 werd klager door aangeklaagde voor straf in zijn onderbroek in de vrieskou op het balkon bij de slaapzaal gezet. Vanaf zijn plek op het balkon kon klager in de slaapkamer van aangeklaagde kijken en zag hij hoe aangeklaagde daar masturbeerde.

Aangeklaagde ging 's avonds op de slaapzaal bij de bedplassers controleren of hun broek nog droog was. Hoewel klager niet meer in bed plaste, deed aangeklaagde dit ook bij hem. Klager werd dan betast aan zijn geslachtsdeel. Ter zitting van 22 augustus 2012 heeft klager gesteld dat hij nooit in bed is betast door aangeklaagde en dat dit een foutje is in het klaagschrift.

Bij het douchen werden de jongens begeleid door aangeklaagde. Na het douchen controleerde aangeklaagde bij klager of hij wel schoon was door zijn geslachtsdeel op te tillen en tussen zijn billen te kijken.

Het misbruik door aangeklaagde stopte nadat klager naar een volgende groep ging, alwaar hij een andere groepsleider kreeg.

2.2. Klager voelde zich op jonge leeftijd zeer eenzaam en depressief. Hij heeft zichzelf geleerd om een masker op te zetten. In 2000 heeft klager een burn-out gehad. Hij kon niet met zijn verleden omgaan en is daardoor aan alcohol en drugs verslaafd geraakt. Klager is vervolgens dakloos geworden en volledig bankroet. Uiteindelijk is klager volledig arbeidsongeschikt geraakt. Klager is tweemaal getrouwd geweest, maar heeft zijn echtgenoten nooit iets durven te vertellen over het misbruik. Zijn kinderen heeft hij in 2011 op de hoogte gebracht van zijn verleden. In het najaar van 2011 is klager door het bovenkomen van alle herinneringen opnieuw psychisch ingestort.

2.3. Klager wil graag verwerken wat hem is overkomen. Voorts wenst hij in aanmerking te komen voor financiële compensatie.

3. Het verweer

Aangeklaagde stelt dat hij klager op geen enkel moment onheus of onzedelijk heeft bejegend en dat de gebeurtenissen die klager schetst niet (kunnen) zijn gebeurd. Volgens aangeklaagde heeft hij klager nooit geholpen bij de verzorging van de duiven, maar heeft hij klager wel geholpen bij het timmeren van duivenhokken. Deze hokken waren echter zo klein dat je daar niet in kon staan en zeker niet met twee personen. Voorts stelt aangeklaagde dat hij nooit jongens voor straf in de vrieskou op het balkon heeft gezet en dat het bovendien onmogelijk was om vanaf het balkon in zijn slaapkamer te kijken. Aangeklaagde ontkent verder dat hij klager in zijn bed heeft betast en dat hij klager na het douchen onzedelijk zou hebben betast.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een

afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. De Klachtencommissie stelt vooreerst vast dat klager ter zitting van 22 augustus 2012 heeft gesteld dat hij niet in zijn bed door aangeklaagde is betast tijdens de controle van de bedplassers, zodat de klacht op dit onderdeel als ingetrokken wordt beschouwd.

4.3 Voorts dient beoordeeld te worden of de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

Ten aanzien van de door klager beschreven handelingen na het douchen, is de Klachtencommissie van oordeel dat deze handelingen mogelijk als vernederend konden worden ervaren door klager, maar dat deze als niet ongebruikelijk in het kader van hygiënisch onderzoek niet kunnen worden gekwalificeerd als seksueel misbruik.

Ten aanzien van de door klager beschreven gebeurtenis op het balkon, stelt de Klachtencommissie vast dat betrokkenen verschillende zienswijzen hebben met betrekking tot de vraag of het mogelijk was om vanaf het balkon in de kamer van aangeklaagde te kijken. Wat daar ook van zij, vast staat dat klager niet gedwongen werd om te kijken naar het masturberen door aangeklaagde, zodat ook deze gebeurtenis niet kan worden gekwalificeerd als seksueel misbruik.

Ten aanzien van de door klager beschreven handelingen in het duivenhok, stelt de Klachtencommissie vast dat de verklaringen van klager ten aanzien van die handelingen niet consistent zijn, zodat niet duidelijk is geworden of sprake was van penetratie of van een poging tot penetratie. Niet ter discussie staat echter dat zowel penetratie als een poging daartoe moet worden gekwalificeerd als seksueel misbruik.

Gelet op het voorgaande, zal de Klachtencommissie in het hiernavolgende uitsluitend ingaan op de (poging tot) penetratie door aangeklaagde in het duivenhok.

4.4. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. De steunverklaring die door klager is ingebracht, kan ten aanzien van de (poging tot) penetratie bij klager niet als voldoende steunbewijs dienen, nu in die steunverklaring sprake is van handelingen van een geheel andere aard.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 oktober 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen, aan (de advocaat van) aangeklaagde en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.